
Renaissance

Cor de Cambra de Granollers
(Josep Vila Jover, director)

Marco Antonio García de Paz, director convidat

dissabte
–21 h

24/10

El Cor de Cambra
de Granollers és
resident al Teatre
Auditori de Granollers

cor de
cambra

Teatre
Auditori de
Granollers

Temporada
2020-2021

 @TAGranollers

 @teatreauditori

 @teatreauditoridegranollers

Joies de la música vocal

El repertori que ens ofereix avui el Cor de Cambra de Granollers és un recull miscel·lani de joies de la música vocal del Renaixement, que inclou exemples magnífics de la polifonia que va dominar Europa el segle XVI, en el moment de màxima esplendor d'un estil musical vinculat a l'Humanisme, al retorn dels clàssics, a la conjunció de les arts i el pensament, i a la recerca de la bellesa a través de la perfecció formal: mai abans les estructures harmòniques, els conceptes retòrics i l'expressivitat havien arribat a un punt tan alt de sofisticació.

I curiosament aquesta esplendor, aquest excepcional món sonor, sorgí en un dels moments més crítics per a la creació: la música litúrgica, que domina el panorama sonor de l'època, és ostatge dels cismes religiosos que divideixen la cristiandat a occident, i és convertida en un dels ariets de la Contrareforma i en un baluard del catolicisme per preservar l'estricta puresa, l'austeritat i la contenció d'un art considerat element nuclear i vehicle fonamental del seu missatge. El Concili de Trento s'esmerçà en regular estrictament tota la creació dels seus "soldats": el llatí, única llengua; supressió d'elements mundans en el material musical (res de melodies manllevades del món profà); prohibició d'embelliments, cromatismes i floritures melòdiques que enterboleixin l'austeritat i la contenció; res d'excessos en el contrapunt, i harmonies diàfanes que permetin una absoluta intel·ligibilitat del text; i per allunyar-se del tot del món protestant, es veta la participació musical dels fidels i l'assemblea, relegats a un paper merament passiu, de simples espectadors, perquè la interpretació d'aquests cants es deixa exclusivament en mans de cantants professionals.

En major o menor mesura, en totes aquestes creacions hi regna la transparència, l'equilibri, la claredat del teixit sonor, la puresa de línies i la minuciosa precisió dels mecanismes polifònics, que voregen el manierisme. Però hi ha autors que superen aquestes restriccions draconianes amb autèntiques joies plenes de bellesa, i avui en tindrem una bona mostra.

El repertori inclou un ampli ventall d'autors, que comença per la prestigiosa escola romana i el seu estandard **Giovanni Pierluigi da Palestrina**, que va ser mestre de capella del **Papa Juli III**, director musical de la Capella Sixtina, autor d'un centenar de misses, més de cinc-cents motets i un centenar de madrigals, i considerat el millor compositor d'Europa durant el seu temps i un model de l'ortodòxia catòlica sonora sorgida del Concili. El flamenc **Orlando di Lasso**, en canvi, fou un músic cosmopolita, que va viatjar i treballar a Itàlia, França, Anglaterra i finalment a la cort del **Duc de**

Baviera, a Munic. Experimentador i versàtil, en el seu colossal catàleg (més de dues mil composicions) prova tota mena de recursos sonors, des de l'estil imitatiu, el cromatisme o la *decoratio verborum* en mots clau, sempre amb un teixit polifònic de gran complexitat i una velada sensualitat.

A Anglaterra, els autors van capejar amb gran habilitat els vaivens i controvèrsies religioses dels regnats successius (**Enric VIII, Maria Tudor, Isabel I, Jaume I**) en ple cisma amb Roma, amb una producció sacra que saltava elegantment del credo catòlic a l'anglicà, i del llatí a l'anglès, en funció de les necessitats. És el cas de **Tallis**, de qui sentirem un bellíssim i contingut motet pertanyent a la nova litúrgia anglicana de la Pentecosta. De **William Byrd**, catòlic practicant enmig d'una cort anglicana, i que resumeix l'edat d'or de la música anglesa i l'etapa isabelina, sentirem una meditació musical sobre l'Encarnació de Crist, que contrasta vivament amb l'exultant himne d'**Orlando Gibbons**, escrit per al temps pasqual però fet a major glòria del rei del moment, **Jaume I**.

La segona part està dedicada a les creacions del Segle d'or hispànic, amb els grans mestres vinculats a la Contrareforma, més ferotge i dogmàtica que enlloc, que generà obres de gran austeritat i rigor, amb intenses tonalitats en clarobscur on no hi falten rampells de fervor expressiu i místic: certes obres semblen imatges d'**El Greco** traduïdes en sons. Sentirem dos motets marians de **Francisco Guerrero**, mestre de capella de la catedral de Sevilla i músic d'intensa espiritualitat. L'*Legia Versa est in luctum* és l'obra mestra d'**Alonso Lobo**, composta per a les exèquies de Felip II a la catedral de Toledo. I el programa s'acaba amb dues joies de **Tomás Luis de Victoria**, màxim exponent del Segle d'or musical espanyol, estandard de l'ortodòxia catòlica hispànica, i que mai no va escriure res que no fos estrictament religiós i funcional: sentirem dues antifones marianes, *Ne timeas Maria*, per a l'Anunciació, i l'esplèndida Regina Coeli, a doble cor.

La tria de tot aquest repertori l'ha fet el director convidat d'aquest concert, l'asturià **Marco Antonio García de Paz**, un dels directors de més prestigi en el panorama coral de l'Estat espanyol, format a Musikene al País Basc i actualment professor al Conservatorio Superior de Música del Principado de Asturias, que és sovint convidat a dirigir arreu d'Europa i Amèrica, i que és el fundador i titular d'un dels cors espanyols més guardonat i de més prestigi actualment, "El León de oro".

Xavier Chavarria, musicòleg

Programa

BLOC 1 ITÀLIA / FLANDES

Giovanni Pierluigi da Palestrina (Itàlia, 1525 - 1594)
Tu es Petrus

Giovanni Pierluigi da Palestrina (Itàlia, 1525 - 1594)
Sicut cervus

Orlando di Lasso (Flandes, 1532 - 1594)
Exaltabo te Domine

Orlando di Lasso (Flandes, 1532 - 1594)
Timor et tremor

BLOC 2 ANGLATERRA

Thomas Tallis (Anglaterra, 1505 - 1585)
If ye love me

William Byrd (Anglaterra, 1543 - 1623)
Ave verum corpus

Orlando Gibbons (Anglaterra, 1583 - 1625)
Hosanna to the son of David

BLOC 3 ESPANYA

Francisco Guerrero (Espanya, 1528 - 1599)
Canite Tuba

Francisco Guerrero (Espanya, 1528 - 1599)
Ave virgo sanctissima

Alonso Lobo (Espanya, 1555 - 1617)
Versa est in luctum

Tomás Luis de Victoria (Espanya, 1548 - 1611)
Ne timeas Maria

Tomás Luis de Victoria (Espanya, 1548 - 1611)
Regina coeli

Organització i promoció:

Amb el suport de: